

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 59/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]; a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B5-24C/17/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa opakovane ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 19. decembra 2024 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v označenom konaní. Navrhujú prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznať im finančné zadosťučinenie každému 10 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že sťažovatelia sa na základe žaloby doručenej 23. marca 2020 pôvodne Okresnému súdu Bratislava V domáhajú v napadnutom konaní náhrady škody a nemajetkovej ujmy (ako priami pozostalí po nebohom, ktorý zomrel pri tragickej dopravnej nehode autobusu). Každý zo sťažovateľov bol v máji 2020 vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku z podanej žaloby, na čo každý z nich reagoval návrhom na oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Okresný súd následne v júli 2020 zaslal žalovaným žalobu, vyzval ich na vyjadrenie sa k nej a zároveň sťažovateľom priznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Po doručení vyjadrení žalovaných

k podanej žalobe okresný súd pokračoval v procesných úkonoch súvisiacich s výmenou vyjadrení strán sporu, a to až do decembra 2020. Prvé pojednávanie určil okresný súd na 24. február 2021. Po doručení predvolania na pojednávanie právny zástupca sťažovateľov požiadal o priratie tlmočníka do maďarského jazyka, keďže sťažovateľka (██████████) neovláda slovenský jazyk na takej úrovni, aby náležite a v plnom rozsahu porozumela tomu, čo bude na nariadených pojednávaniach prednesené. Dňa 8. februára 2021 okresný súd nariadené pojednávanie zrušil v súvislosti s pandemickými opatreniami ochorenia COVID-19. V auguste 2021 pribral súd do konania tlmočníka a určil termín pojednávania na 6. október 2021. Na určený termín pojednávania sa sťažovatelia nedostavili, čo ich právny zástupca ospravedlnil zdravotnými dôvodmi. Pojednávanie bolo odročené na 13. december 2021. Uznesením z 23. novembra 2021 súd zastavil konanie proti žalovanému v 1. rade, a to na základe späťvzatia žaloby sťažovateľmi v uvedenom rozsahu. Uznesením z 20. januára 2022 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) súd pripustil vstup ďalšieho subjektu na strane žalovaných, taktiež na základe návrhu sťažovateľov, avšak na základe sťažnosti podanej subjektom majúcom pristúpiť do konania, súd uznesením z 15. marca 2022 (vydaným sudcom) skôr vydané uznesenie zmenil a vstup predmetného subjektu do napadnutého konania nepripustil. Následne okresný súd uznesením z 15. júna 2022 napadnuté konanie prerušil (do právoplatného skončenia trestného konania súvisiaceho s dopravnou nehodou), avšak na základe odvolania podaného sťažovateľmi Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. novembra 2022 uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci rozhodol okresný súd uznesením z 9. marca 2023 o zmene petitu žaloby, a to na základe návrhov sťažovateľov zo 16. novembra 2021 (zmenu nepripustil) a 6. februára 2023 (zmenu pripustil). Ďalšie pojednávania sa uskutočnili 30. októbra 2023 a 17. januára 2024. Pojednávanie určené na 28. február 2024 sa neuskutočnilo, bolo odročené na 22. máj 2024, keďže sťažovatelia požiadali o jeho odročenie z dôvodu, že sťažovatelia (██████████ a ██████████) odcestovali do zahraničia a sťažovateľka (██████████) sa dlhodobo zdržiava v zahraničí. Dňa 19. marca 2024 bol mestskému súdu doručený návrh sťažovateľov na doplnenie dokazovania. Napriek tomu, že právny zástupca sťažovateľov bol na pojednávaní konanom 28. februára 2024 vyzvaný, aby zabezpečil účasť sťažovateľov na pojednávaní, sťažovatelia sa na pojednávanie určené na 22. máj 2024 nedostavili (ich právny zástupca uviedol, že sa nachádzajú dlhodobo v zahraničí a nevie uviesť, kde presne). Mestský súd na predmetnom pojednávaní uznesením zamietol návrh na vypočutie sťažovateľov písomnou formou, pojednávanie odročil na 9. september 2024 s tým, že procesné strany berú na vedomie, že vo veci môže byť rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie.

3. Dňa 11. decembra 2024 bola medzi stranami sporu uzatvorená mimosúdna dohoda o urovnaní. Sťažovatelia 19. decembra 2024 žalobu vzali späť v plnom rozsahu. Z doplnenia ústavnej sťažnosti doručeného ústavnému súdu 20. januára 2025 vyplýva, že mestský súd uznesením z 15. januára 2025 konanie zastavil a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania. Sťažovatelia sa v ten istý deň písomným podaním vzdali práva podať odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu o zastavení konania.

II. Argumentácia sťažovateľov

4. Podanie ústavnej sťažnosti odvodňujú sťažovatelia tým, že napadnuté konanie trvá viac ako štyri roky, teda neprimerane dlhé časové obdobie. Mestský súd koná zjavne neefektívne a nesústredene, o čom svedčí nielen doterajšia dĺžka napadnutého konania, ale aj skutočnosť, že uznesenie z 15. júna 2022 o prerušení napadnutého konania bolo krajským súdom zrušené z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia rozhodnutia a nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie. Podľa sťažovateľov ak by bol prvoinštančný súd postupoval promptne a efektívne, napadnuté konanie mohlo byť ukončené a sťažovatelia by nemuseli uzatvárať dohodu o urovnaní.

5. Podľa názoru sťažovateľov aj napriek skutočnosti, že spor vykazuje znaky faktickej náročnosti pri vykonávaní dokazovania, patrí do kategórie civilných konaní, ktoré si vyžadujú zo strany súdu osobitný prístup. Celková neprimeraná dĺžka napadnutého konania nebola zapríčinená konaním strany sporu. Za hlavnú príčinu porušenia označených práv považujú sťažovatelia nečinnosť a nesústredený postup mestského súdu (pôvodne okresného súdu) v napadnutom konaní. Právna neistota sťažovateľov trvá aj po späťvzatí žaloby, pretože mestský súd doteraz právoplatne nerozhodol o zastavení konania.

6. Sťažovatelia z dôvodu nečinnosti okresného súdu podali viaceré (celkove 5, pozn.) sťažnosti na prieťahy v konaní, ktoré však nenaplnili svoj účel, keďže napadnuté konanie nie je stále ukončené.

7. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňujú sťažovatelia predmetom konania týkajúceho sa nemajetkovej ujmy, ktorú si od štátu nárokuje v dôsledku tragickej smrti blízkeho člena rodiny, ktorý zastával v ich živote nenahraditeľnú rolu. Konečné vyriešenie daného sporu je pre sťažovateľov dôležité, keďže finančné prostriedky vynaložené na napadnuté konanie sa pre nesústredenosť vedenia konania mestským súdom nehospodárne navyšujú. Skorý a hospodárny priebeh napadnutého konania je pre sťažovateľov dôležitý, keďže ide aj o znovuzískanie pocitu spravodlivosti a dôvery v právny štát a súdny systém.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

10. O predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov v tej istej veci, ktorá smerovala proti postupu mestského súdu v napadnutom konaní, bolo rozhodnuté uznesením ústavného súdu

sp. zn. IV. ÚS 423/2024 z 10. septembra 2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. októbra 2024, ktorým bola ústavná sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

11. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020, II. ÚS 183/2022).

12. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote ústavný súd vychádza z toho, že ich účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom k odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 171/2020). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu: právnu a faktickú zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na význam predmetu sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

13. V uznesení sp. zn. IV. ÚS 423/2024 z 10. septembra 2024 ústavný súd komplexným spôsobom zhodnotil právnu a skutkovú zložitost' napadnutého konania, správanie sťažovateľov a postup mestského (okresného) súdu v napadnutom konaní vrátane významu tejto veci pre sťažovateľov, pričom senát ústavného súdu posudzujúci aktuálnu ústavnú sťažnosť sa s týmto komplexným zhodnotením plne stotožňuje.

14. Od vydania predchádzajúceho uznesenia ústavného súdu zo zistení ústavného súdu vyplýva, že pojednávanie nariadené na 9. september 2024 kvôli mimosúdny rokovaniam sporových strán bolo odročené na 20. január 2025. Následne 20. decembra 2024 bol mestskému súdu doručený návrh sťažovateľov na späťvzatie žaloby (bod 3 tohto uznesenia, pozn.). V daný deň mestský súd tento návrh preposlal právnym zástupcom žalovaných spolu s výzvou na súhlas so späťvzatím žaloby. Uznesením z 15. januára 2025 mestský súd konanie zastavil.

15. S ohľadom na minimálny časový odstup opakovane podanej obsahovo i argumentačne totožnej ústavnej sťažnosti sťažovateľov (19. decembra 2024, teda dva mesiace po právoplatnosti predchádzajúceho uznesenia) ústavný súd, reflektujúc body 13 a 14 odôvodnenia predchádzajúceho odmietajúceho uznesenia, nežiaduci zásah mestského súdu do základných práv sťažovateľov, ktorých porušenie namietajú, v požadovanej ústavnoprávnej intenzite opätovne nevzhladol. Ústavný súd pripomína, že jedným z kritérií posudzovania ústavnej neakceptovateľnosti prietáhov v konaní je aj význam veci pre sťažovateľa. Pre vyhodnotenie tohto kritéria nemožno opomenúť skutočnosť, že sťažovatelia svoju žalobu, konanie o ktorej z pohľadu prietáhov podrobujú kritike, vzali 19. decembra 2024 (kedy aj podali túto ústavnú sťažnosť) v celom rozsahu späť, čo nepodporuje záver o naliehavosti, a tým aj intenzite významu danej veci pre sťažovateľov, ktorá by podporila dôvodnosť ich návrhu na začatie konania na ústavnom súde.

16. Ústavný súd preto dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená a ako taká bola pri jej predbežnom prerokovaní odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu